

TÉRSÉGI SZOCIÁLIS GONDOZÁSI KÖZPONT GYOMAENDRŐD-CSÁRDASZÁLLÁS-HUNYA

ALAPELLÁTÁS KÖRÉBE TARTOZÓ SZOLGÁLTATÁSOK

**ÉTKEZTETÉS
NAPPALI ELLÁTÁS
HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS
TÁMOGATÓ SZOLGÁLAT
TANYAGONDNOKI SZOLGÁLAT**

SZAKMAI PROGRAMJA

Az intézmény alapellátási formáinak szakmai programjaiba foglalt szolgáltatási tartalom és célkitűzések, a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. III. törvény, Gyomaendrőd Város Szociális Szolgáltatástervezési koncepciója és Békés Megye Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójában megfogalmazott célkitűzésekkel összhangban kerültek meghatározásra.

A Térségi Szociális Gondozási Központ Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 5/A § (1) bekezdése alapján a következők szerint határozza meg az alap ellátások szakmai programját.

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1. A SZAKMAI PROGRAM HATÁLYA

Gyomaendrőd – Csárdaszállás – Hunya települések önkormányzatai a szociális ellátás biztosítása érdekében Intézményi Társulást hoztak létre 2007. március 1. napjával.

Az Intézményi Társulás jogutódjaként 2013. július 1. napjától Gyomaendrőd Csárdaszállás Hunya Települési Önkormányzati Társulás- önálló jogi személyként - tartja fenn a **TÉRSÉGI SZOCIÁLIS GONDOZÁSI KÖZPONT**-ot.

A szakmai program az intézményt fenntartó Gyomaendrőd-Csárdaszállás- Hunya Települési Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsának jóváhagyását követő napon lép hatályba.

A szakmai programot a szakmai program egyes elemeinek megváltozása, módosulása esetén módosítani kell.

A szakmai program személyi hatálya kiterjed az alap ellátást igénylő ellátottakra, valamint az intézmény szakmai működtetésében, szolgáltatásai nyújtásában közreműködő valamennyi személyre.

A szakmai program területi hatálya az intézmény egyes ellátási formáiban meghatározott működési területre terjed ki.

2. A SZAKMAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

A szakmai programot nyilvánosságra kell hozni. A nyilvánosságra hozatal a következőképpen történik:

- **ÍRÁSBELI TÁJÉKOZTATÓ** kifüggesztésre kerül az intézmény székhelyén valamint az ellátást nyújtó telephelyek hirdetőtábláin
- **SZÓBELI TÁJÉKOZTATÓ** az ellátást igénybe vevők részére felolvasásra kerül,
 - munkaértekezlet alkalmával felolvasásra kerül

A szakmai program módosításakor a nyilvánosságra hozatalról ismételt gondoskodni kell.

3. SZOLGALTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJAI

A szolgáltatásról a következő forrásokból értesülhet a lakosság

- Gyomaendrőd Város Önkormányzati honlapja
- Helyi írott sajtó
- Kábel TV
- Közmeghallgatás
- Lakossági fórum
- Személyesen, területi önkormányzati képviselő, szociális feladatot ellátó személyek útján
- Intézmény által készített ismertető szórólapok
- Intézmény facebook oldalán

4. MŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ SZERVEZETI ADATOK

Az intézmény élén intézményvezető áll, aki az intézményegységek tekintetében gyakorolja a vezetéssel kapcsolatos feladatokat. Az intézményvezető vonatkozásában az alapvető munkáltatói jogokat Gyomaendrőd-Csárdaszállás- Hunya Települési Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa gyakorolja. A szakmai és technikai feladatokat az egységvezetők a szervezeti hierarchiában közvetlenül fölöttük álló szakmai vezető iránymutatásai alapján koordinálják, irányítják. Az egyes munkakörökben a távollévő dolgozók helyettesítésének rendje az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában és a munkaköri leírásokban kerül meghatározásra, illetve az intézményvezető aktuális intézkedése és írásbeli megbízása alapján történik. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatai, a működés személyi és tárgyi feltételei az 1/2000.(I.7.) SZ.CS.M. rendeletének megfelelően biztosított.

Különböző munkakörökben foglalkoztatott munkavállalók tevékenységüket a Szervezeti és Működési Szabályzatban, illetve a munkaköri leírásban meghatározottak szerint végzik.

A szociális területen dolgozó szakemberek és technikai dolgozók etikus és humánus magatartása alapvető követelmény. A törődésnek és gondoskodásnak szakértelemmel és magasrendű etikai szemlélettel ötvöződő természetes készségnek kell lennie. Munkánk folyamán elengedhetetlen képesség az empátikus viszonyulás az ellátottak felé.

Minden szervezeti egység alapvető feladata:

hogy a szolgáltatást úgy nyújtsa az ellátottak részére, hogy az megfeleljen az intézmény működését meghatározó szabályozásnak, így

- jelen szakmai programnak
- alapító okiratnak
- szervezeti és működési szabályzatnak – SZ. M. SZ.
- belső szabályzatoknak
- házirendnek, valamint
- a vonatkozó törvényeknek és a végrehajtásukra kiadott jogszabályok által meghatározott szakmai szempontoknak, az ott meghatározott feladat-ellátási követelményeknek.

5. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Az alapszolgáltatás különböző ellátási formáiban a szakmai képesítéshez kötött feladatokat szakképzett, gondozó munkakörben foglalkoztatott munkavállalók látják el. A szakmai képesítéshez nem kötött feladatokat képesítés nélküli közalkalmazottak, közfoglalkoztatottak vagy megbízási szerződéssel foglalkoztatott társadalmi gondozók is végzik. Minden munkavállaló névre szóló munkaköri meghatározás alapján végzi feladatait. Az egységekben a működési engedélyben meghatározott férőhelyszámhoz a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet 3. számú mellékletében foglaltak szerint meghatározott minimum személyi feltételek biztosítottak.

6. MUNKATÁRSOK KÉPZÉSE, TOVÁBBKÉPZÉSE

A munkakör betöltéséhez és a feladatok megfelelő ellátásához elengedhetetlen követelmény a munkakörre előírt szakképesítés. Lehetőséget biztosítunk a szakdolgozók részére, hogy továbbképző tanfolyamokon és továbbképző előadásokon vegyenek részt.

A szakképzett közalkalmazottak továbbképzésre, kreditpont szerzésére kötelezettek. Felsőfokú végzettségű munkatárs esetén 80 kreditpontot, alap és közép fokú szociális (egészségügyi) végzettségű dolgozók esetén 60 kreditpontot kell gyűjteniük 6 év alatt.

7. TÁRGYI FELTÉTELEK

Az alapszolgáltatási feladatok ellátásához a dolgozók részére munkaruhát, védőeszközöket és minden a gondozáshoz szükséges alapvetően szükséges eszközt biztosít az intézmény.

Az alapellátásban dolgozók részére az ellátottakkal való közvetlen kapcsolattartás, a problémák hatékony és gyors megoldása érdekében az önkormányzati mobilflotta mobiltelefonjának használtára jogosultak a dolgozók, melynek hívó száma nyilvános.

A telefonhasználatra az intézményben lefektetett szabályok érvényesek. A hivatalos telefonról bonyolított hívásokat hívásnaplóban köteles regisztrálni a dolgozó.

A gondozó egységekben lehetőség van a házi segítségnyújtást, vagy személyi segítséget igénybe vevő és a nappali ellátást igénylők ruházatának, textíliáinak mosására, vasalására, javítására, melyhez a szükséges eszközök rendelkezésre állnak, azonban a tisztítószereket az ellátottaknak kell biztosítaniuk. A szolgáltatást biztosító egységek épületei, tárgyi környezete a működési engedély kiadásának időpontjában hatályos jogszabályokban előírt alapvető tárgyi feltételeknek megfelelnek.

Tárgyi környezetünket - az anyagi források függvényében- folyamatosan modernizáljuk.

8. EGYÜTTMŰKÖDÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL

A szakmai programokban megfogalmazott célok elérése érdekében kapcsolatot tartunk hivatalokkal, egészségügyi és szociális intézményekkel, civil és társadalmi szervezetekkel, és minden olyan szereplővel, aki segíti megfogalmazott célkitűzéseink megvalósulását.

Partnereink:

- Gyomaendrőd Csárdaszállás Hunya települések önkormányzatai, polgármesteri hivatalai
- Térségi Szociális Gondozási Központ gondozó egységei
- Gyomaendrődi Család és gyermekjóléti Központ
- Városi Egészségügyi Intézet
- Házi orvosok, körzeti nővérek
- Otthonápolási Szolgálat
- Civil szervezetek: - Gyomaendrődi Idősekért Alapítvány
 - Hétszínvirág Tüskevár Bt.
- Békés megyében és azon kívül működő Kórházak, Rehabilitációs intézmények
- Egyházak: - Református Egyház Lelkeszi Hivatal, Szeretetotthon
 - Római Katolikus Egyház
 - Evangélikus Egyház
- Területileg illetékes Ellátottjogi, Betegjogi, Gyermekjogi képviselő
- Gyomaendrődi Járási Hivatal
- Hajléktalan ellátó intézmények
- Békés Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya
- Szociális Szakmai Szövetség
- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
- SZIME Békés Megyei Tagozat
- Békés Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság
- Fogyatékkal élők érdekvédelmi és más társadalmi szervezeti
- Békés megyei Fogyatékosokat képző Oktatási Intézmények
- Európai Unió és hazai pályázat kezelő szervezetekkel

II. ALAPELLÁTÁS KERETÉBEN NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. Az alapszolgáltatások igénybevételének módja

A szociális alapszolgáltatások körébe tartozó ellátási formák igénybe vétele önkéntes, az ellátást igénylő saját kezdeményezésére vehető igénybe. Ezen kívül kezdeményezheti még a törvényes képviselő, (szülő, gondnok) háziorvos és a lakókörnyezetből bárki, aki ellátatlan, idős vagy szociálisan rászorult személyt észlel.

Az igénylők – a tanyagondnoki szolgálat kivételével -, az ellátásra vonatkozó kérelmüket szóban vagy írásban a Térségi Szociális Gondozási Központhoz nyújtják be. Az igénylő - az ellátásra való jogosultság megállapításához - a kérelem előterjesztésekor köteles mellékelni a 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet 3. §-ában meghatározott iratokat, továbbá - mennyiben nem tesz az intézményi térítési díj megfizetésére vonatkozó külön nyilatkozatot- a rendszeres havi jövedelem igazolásáról szóló iratot.

Tanyagondnoki szolgálat igénybevételére irányuló igényt a lakosok közvetlenül a tanyagondnoknak jelzik szóban, vagy írásban.

Tanyagondnoki szolgálat kivételével a szolgáltatás iránti kérelemről a Térségi Szociális Gondozási Központ intézményvezetője a hatályos jogszabályok betartása mellett, az elbíráláshoz becsatolt iratok alapján, az igénylő összes körülményét figyelembe véve dönt, melyről az igénylőt értesíti. Ezt követően az intézményvezető írásban megállapodást köt a jogosulttal / törvényes képviselőjével, melyben meghatározza a szolgáltatás biztosításának kezdő időpontját, majd a megállapodás mellékletét képező értesítésben közli a fizetésre kötelezettel a fizetendő személyi térítési díj összegét.

2. Intézményi térítési díj megállapításának módja

Az alapszolgáltatás körébe tartozó ellátási formákban az aktuálisan alkalmazott intézményi térítési díj meghatározása az 1993. évi III. Sztv. 115.§-ában foglaltaknak megfelelően önköltségszámítás alapján történik. Az önköltségszámításon alapuló intézményi térítési díj tárgy évre vonatkozó összegét minden év február 28-ig a fenntartó Települési Önkormányzati Társulás határozza meg.

3. Személyi térítési díj megállapításának módja

(tanyagondnoki szolgálat vonatkozásában nem releváns)

Amennyiben az ellátásért térítési díjat kell fizetni, a térítési díj megállapítása, az 1993. évi III. Szoc. törvény rendelkezései, Gyomaendrőd Város Önkormányzatának „ A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló” 2/2009. (I.30.) Gye. Kt. rendelete alapján, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993.(II.17.) Korm. rendeletben foglaltak figyelembe vételével történik.

A tárgy évre megállapított intézményi térítési díjakat és az ellátottak jövedelmi viszonyait figyelembe véve a személyi térítési díjat minden év február 28-ig. felülvizsgálja az intézmény. A felülvizsgálat során állapítja meg az ellátást igénylő/ vagy a térítési díjat megfizető más személy részére a tárgy évben fizetendő személyi térítési díjat.

4. Alapellátási formákban alkalmazott dokumentumok

- a) Kérelem a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás igénybevételéhez.
- b) Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet 1. sz. melléklet I. II. részében az alapszolgáltatásokban releváns dokumentumok
- c) Megállapodás az 1993. évi III. Szoc. Törvény 94/C § (1) bek. alapján
- d) Étkeztetésre vonatkozó igénybevételi napló a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM 4. sz. melléklete szerint
- e) Tanyagondnok tevékenységnaplója 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 8. sz. melléklete szerint
- f) Látogatási és esemény napló nappali ellátásban 1/2000. (I.7.) SzCsM 10. sz. melléklete szerint
- g) Tevékenységnapló házi segítségnyújtáshoz személyi gondozás esetén / Tevékenységnapló házi segítségnyújtáshoz szociális segítség esetén 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet 5. számú melléklete (A, B) pontja szerint
- h) Gondozási szükséglet és a vizsgálat eredményének igazolásához kiállított értékelő adatlap 36/2007.(XII.22.) SzMM rendelet 3. számú melléklete
- i) Egyéni nyilvántartás 1993. évi III. törvény 18. § - 20. §-ban foglaltak szerint.
- j) Támogató szolgálat vonatkozásában az Emberi Erőforrás Minisztérium ajánlása szerinti dokumentumok

II/A. ALAPELLÁTÁS KERETÉBEN BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK

1. ÉTKEZTETÉS

1.1 Ellátási terület

Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya települések közigazgatási területe.

1.2 Szolgáltatás célja, feladatai

Azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a napi egyszeri meleg étkezéséről történő gondoskodás, akik azt önmaguknak, illetve eltartottjaiknak tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Jogosultak az étkezés igénybe vételére azok is akik koruk, vagy egészségi állapotuk miatt nem képesek az étkezésről más módon gondoskodni.

1.3 Ellátottak köre

Intézményünkben Gyomaendrőd; Csárdaszállás és Hunya község közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel rendelkező szociálisan rászorultaknak biztosítunk étkeztetést, akik a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 62.§ hatálya illetve Gyomaendrőd Város Önkormányzatának „A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint térítési díjakról szóló” 2/2009. (I.30.) Gye KT. rendelete alá tartozó természetes személyek.

1.3.1 Az ellátotti kör szociális és demográfiai jellemzői

A Térségi Szociális Gondozási Központ által ellátott települések /Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya / lakosságán belül egyre több az időskorúak száma. Az aktív korú lakosságon belüli 18-20 % azon személyeknek a száma, akik semmilyen foglalkoztatási formában nem vesznek részt. A lakosság megélhetési gondjai, az alacsony jövedelmek mindinkább szükségessé teszik az étkeztetés szolgáltatás kiterjesztését.

A három társult településen megfigyelhető, hogy a 60 év feletti lakosok száma évről évre nő az összlakosságon belül. Az idősek, a halmozott hátránnyal küzdők, többnyire egyszemélyes háztartásokban élnek és azon belül a nők vannak többségben. Az igénylők jelentős hányada csak segítséggel képes alapvető szükségleteit – az ételmezést is - kielégíteni. Az étkeztetés igénybe vétele nyújtja számukra a koruknak, egészségi állapotuknak megfelelő (diétás) ételhez jutást, biztosítva ezzel az egyik alapvető szükséglet kielégítését.

1.4 A feladatellátás szakmai tartalma, módja, rendszeressége

A feladat ellátását az intézmény napi egyszeri meleg étkezés (ebéd) biztosításával végzi. Igény szerint biztosítunk normál és diétás étkeztetést.

A szociális étkeztetést szociális konyha keretében szociális intézményi étkezőhelyen nyújtott szolgáltatásként biztosítjuk az igénybevevő részére az alábbiak szerint:

1.4.1. Gyomaendrődön az intézmény székhelyén, a Gyomaendrőd Mirhóhádi u. 1-5. szám alatt működő főzőkonyhán megfőzött ételt, ételhordókba szedve szállítjuk, és az alábbi gondozó egységek szociális konyháiról történik az igénylők közvetlen kiszolgálása:

- 1. számú Idősek Klubja Gyomaendrőd. Mirhóhádi u. 1-5. sz.
- 3. számú Idősek Klubja Gyomaendrőd, Kondorosi u. 1. sz.
- 4.számú Idősek Klubja Gyomaendrőd Mester u. 19. sz.
- 5. számú Idősek Klubja Gyomaendrőd Blaha Lujza u. 2-6. sz.
- Esély klub (Fogyatékos nappali ellátás) Gyomaendrőd Magtárlaposi u. 11-17.
- Főzőkonyha Gyomaendrőd, Mirhóhádi u. 1-5. sz. (Vasárnap és ünnepnapokon)

1.4.2. Csárdaszállás községben az étkeztetést igénylők részére a polgármesteri hivatal Csárdaszállás Petőfi S. u. 17. szám alatti épületébe kerül kiszállításra az ételhordókba szedett ebéd.

1.4.3. Hunya községben a szociális étkeztetést igénylők részére az ebédet Hunya Rákóczi u. 16. sz. alatt működő közétkeztetést ellátó konyháról - vásárolt szolgáltatás keretében – biztosítjuk. Az igénylők közvetlen kiszolgálása a Hunya, Rákóczi u. 31. szám alatt működő idősek klubjában és szociális étkezőhelyen történik.

1.4.4.

Gyomaendrődön a nappali klubokban helyben fogyasztással, elvitellel, kiszállítással történik az ételek kiszolgálása. Az étel házhoz szállítását házi gondozónők, társadalmi gondozók, az intézmény gépkocsija végzi, így a város egész területén biztosított, hogy az ételt a fogyasztó 11-13 óra között megkapja.

Az étkeztetés a hét mindennapján - ünnepnapokon is - igénybe vehető Gyomaendrődön. Vasárnap és ünnepnapokon az étel kiszolgálása a főzőkonyhán, illetve a tartós bentlakást nyújtó egységekből történik.

Hunya községben az önkormányzat által fenntartott főzőkonyhán készül az ebéd és a házi segítségnyújtás keretében a házi gondozók által kerül kiszállításra, illetve önálló elvitellel innen vihetik el az étkezők az ebédet. Hunyán a hét öt napján vehetik igénybe az étkeztetést az ellátottak.

Csárdaszállás községben az étel ételhordókba szedve a polgármesteri hivatal kijelölt helységébe szállítjuk, ahová az igénylők saját maguk érte mennek, vagy a falu gondnok közreműködésével kerül kiszállításra a házakhoz az ebéd.

A helyben fogyasztás kivételével az ebéd kiszolgálása az igénylők saját ételhordójába történik. Amennyiben az ellátottnak nincs saját ételhordója az intézmény biztosítja azt.

Az ételhordók tisztántartása az étkeztetési feladatokban résztvevő munkavállalók feladata.

1.5 Személyi feltételek

A szervezeti integráció előnyeit kihasználva, az étkeztetéssel kapcsolatos feladatokat az előzőekben sorolt telephelyeken a szociális segítő, a nappali klubokban foglalkoztatott szociális gondozók, a házi gondozók, a kiegészítő feladatot ellátók, közfoglalkoztatottak, valamint társadalmi gondozók végzik.

1.6 A szolgáltatás fejlődését elősegítő célkitűzések

Az étkeztetési szolgáltatás színvonalának fejlődése érdekében folyamatosan keressük az anyagi források lehetőségeit. (pályázatok, fenntartói támogatás, adományok) A házigondozók és társadalmi gondozók mellett az intézmény pályázaton nyert DACIA DUSTER gépkocsija végzi az ebédek házhozszállítását .

A gépkocsival való szállításnak több előnye van:

- egyszerre több étel szállítható, kevesebb idő alatt
- az étel nem hűlik el, időben érkezik az ellátotthoz
- hatékonyabb munkaerő kihasználtság
- a házi segítségnyújtásban dolgozóknak nem kell "kiállniuk" a gondozási tevékenységből

Azok az étkeztetést igénylők, akik saját elvitellel, vagy helyben fogyasztással veszik igénybe az étkezést, naponta bejönnek a nappali klubokba, így az étkeztetés mellett a nappali ellátást is igénybe tudják venni. A közösséghez tartozás élménye segít megőrizni a lelki egészséget, megelőzi az izolálódást és segíti a szociális problémákkal való megküzdést.

A fejlődés érdekében minden pályázati lehetőséget kihasználunk, amivel akár tárgyi akár személyi feltételeink gyarapodhatnak. Az igénylők számának növelése elsődleges célkitűzés, hiszen ez által a munkahelyek stabilizálódnak, illetve újak is keletkezhetnek. A fogyasztók véleményét figyelembe véve nagy hangsúlyt fektetünk az ételek minőségére. Nyitottak vagyunk a változásokra, mindenkor rugalmasan alkalmazkodunk a folyamatosan változó igényekhez.

1.7 A szolgáltatás működtetésének, fejlesztésének várható következményei, az ellátórendszerben betöltött szerepének és hatásának értékelése

A településeken élő idős, szociálisan rászorult személyek egészségi állapotának megfelelő egyszeri meleg étellel való ellátása elengedhetetlen. A családtagok sok esetben nem tudják vállalni az idős hozzátartozó korának megfelelő mindennapi egyszeri meleg ételbiztosítását. Ezen túl a jövedelemhiány miatt kialakult szociálisan hátrányos helyzet is jelen van az igénylők körében. Egyre több az olyan idős, magányos ember, vagy szociálisan rászorult személy, akik a napi egyszeri meleg ételt csak az étkeztetés igénybevételével tudják biztosítani önmaguk számára. Igyekezünk minden igényt kielégíteni és a lehető legmagasabb színvonalon kiszolgálni ellátottaink részére az étkeztetést, hiszen ezáltal alapvető emberi szükségletet elégítünk ki. Az életkornak, illetve a betegségnek megfelelő diétás táplálkozás biztosítása nagyban hozzájárul az egészség megőrzéséhez, esetenként annak helyreállításához.

Étkeztetés szakfeladat személyi feltételei

munkakör	létszám
szociális segítő	0,5 fő
segítő	1 fő

2. NAPPALI ELLÁTÁS

2.1 Idősek nappali ellátása – Idősek klubja

A Térségi Szociális Gondozási Központ időseket ellátó nappali intézményi egységei:

- 1.számú Idősek Klubja 30 fh. Gyomaendrőd, Mirhóhádi u. 1-5.
- 3.számú Idősek Klubja 25 fh Gyomaendrőd Kondorosi u. 1.
- 4.számú Idősek Klubja 15 fh Gyomaendrőd Mester u. 19.
- 5.számú Idősek Klubja 44 fh Gyomaendrőd Blaha Lujza u. 2-6.
- 6.számú Idősek Klubja 30 fh Hunya Rákóczi u. 31.

A szolgáltatási forma működését a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és annak végrehajtására kiadott rendeletek szabályozzák.

Az ellátást- a 4 sz. Idősek Klubja kivételével - hétfőtől – péntekig 7.30-15.30 óra között szombaton 8-14 óra között vehetik igénybe az ellátottak. A 4. számú idősek klubja a hét öt napján hétfőtől-péntekig 7.30 - 13.30. óra között tart nyitva.

2.1.1) A szolgáltatás célja, feladata

A társult településeken élő hajléktalanok és elsősorban saját otthonukban élő tizennyolcadik életévüket betöltött ellátásra jogosult személyek részére a különböző szolgáltatási elemekkel szociális és mentális támogatás nyújtása.

Feladat: nappali ellátást igénybe vevők egészségi, pszichés állapotának és szociális helyzetének megfelelő nappali ellátás biztosítása.

2.1.2 Ellátottak köre

A Települési Társulás területén élő bármely időszerű, és/vagy egészségügyi, szociális helyzete miatt rászorult személy kérheti a nappali ellátás szolgáltatásainak biztosítását.

2.1.3 Demográfiai jellemzők

A szolgáltatást nagyobb részt a 65 év felettiiek veszik igénybe. A 65. életévüket betöltött személyek száma a településen 3170 fő. Ebből nő 2110 fő, férfi 1060 fő.

A település demográfiai jellemzői kivetülnek a nappali ellátást igénylők összetételére is. Ellátottaink 1/3 része férfi, 2/3 része nő. Ellátottaink 90 %-a özvegy.

2.1.4 A szolgáltatás szakmai tartalma, elemei, módja, rendszeressége

A szolgáltatás feladata, hogy az intézmény alapidokumentumában – alapító okiratában – meghatározott nappali ellátást biztosítson az igénylők részére. A társult települések közigazgatási területén, élő ellátást igénylő személyek részére nappali ellátás keretében bio-pszicho-szociális állapotuknak megfelelő ellátás nyújtása.

A nappali ellátást biztosító intézmény az ellátást igénybe vevő részére szociális, egészségi, mentális állapotának megfelelő napi életritmust biztosító ellátásokat szervez.

Szükségletek:

Az ellátottak szükségletei eltérőek, egyénenként változóak, így a szükségletek kielégítése középpontjában az egyén áll. A nappali ellátást igénybe vevők részére segítséget nyújtanak a gondozók:

- az aktivitás növeléséhez, megőrzéséhez
- életcéljaik kitűzéséhez
- pozitív személyközi kapcsolatok megtartásához, kialakulásához
- életminőség javításához
- egészséges önértékelés kialakításához
- érdeklődési kör bővítéséhez
- a mási ember, a környezethez való nyitottsághoz

Nappali ellátás keretében a segítő tevékenység az alábbi szolgáltatási elemek révén realizálódik:

• tanácsadás

A klubtag bevonásával történő interakció, melynek során a véleményének figyelembe vételével a felmerült kérdéseire, élethelyzetére, szükségleteire reagáló vélemény, javaslat kialakításának a folyamata. Információ átadása valamilyen egyszerű vagy szakértelmet igénylő témában, ami az ellátottat valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönzi, vagy a nem kívánt cselekvés magatartás ellen irányul.

Munkánk során a professzionális tanácsadás egy tudatosan felépített munkafolyamat, amelyre napjainkban egyre nagyobb szükség van.

A tanácsadás kiemelt jelentőséggel bír prevenciós tevékenységünk során.

Ez lehet egy alkalom, de lehet olyan folyamat is, amely céljának megfelelően folyamatosan fókuszban tartja a tanácstalan személy / tanácskérő témáját, illetve figyelembe veszi annak érzelmi állapotát, észlelési, megértési lehetőségeit. A tanácsadás során az ellátottak igényeinek megfelelő információkat közlünk abból a célból, hogy az őket érintő információhiányos életterületeken is rendelkezzenek kellő mennyiségű tudással.

A tanácsadás kiterjed:

- intézményi jogviszonnyal kapcsolatos ismeretekre
- biztonságos kapcsolatok kialakításához szükséges ismeretekre
- abúzusok (fizikai, érzelmi, gazdasági) elkerülése, megelőzése érdekében követendő viselkedésre
- az időskor egészségi állapotáról, életmódjáról és jellemzőiről
- életvezetéssel, pénzkezeléssel kapcsolatos ismeretekre

- a lelki egyensúly megtartását segítő mentálhigiénés tevékenységek tartalomára és módszereire vonatkozó ismeretekre
- ismert és kezelt krónikus betegségekkel kapcsolatos ismeretek, információk megosztása
- baleset- és áldozatvédelemmel kapcsolatos ismeretek nyújtása
- az ellátott által feltett kérdések megválaszolása vagy válasz megadására alkalmas szakember megkeresésére

- **készségfejlesztés**

A klubtag társadalmi beilleszkedését segítő magatartás formáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlődését szolgáló helyzetek, alternatívák kidolgozása és lehetőségek biztosítása azok gyakorlására

A készség a cselekvés automatizált eleme, mely a tudat közvetlen ellenőrzése nélkül funkcionál.

Fajtái: írás-, olvasás-, beszédképesség vagy a kommunikációs készség, vitakészség, gyors helyzetfelismerés is. Lehet szenzorikus, motorikus, szenzomotorikus, értelmi.

Fontos ismernünk, hogy a nappali ellátást igénybe vevő milyen fizikai, szellemi, pszichés állapotban van. Fejlesztésekor számba kell vennünk azt is, hogy a már kialakult készségek is megkívánják a szinten tartást. Tehát a készségek fejlesztése, és szinten tartása egyaránt fontos.

A fejlesztés lehetőségei a nappali klubban:

❖ **Manuális:**

- népi kézműves kismesterségek, házműipari tevékenységek (hímzés, kötés, horgolás, origami)
- háztartási, ház körüli tevékenységek (főzés, sütés, kertgondozás)
- manuális készséget igénylő, szórakozást biztosító időtöltések (kártyázás, társasjáték)
- nagymozgást igénylő tevékenységek (kirándulás, gyógyfürdő)

❖ **Szenzoros:**

- vizuális (napi tevékenységek, önellátás biztosítása)
- auditív (zenehallgatás, mindennapi kommunikáció)
- mozgáskoordináció (torna, fejlesztő feladatok)
- íz-, szaglás (étkezés, aromaterápia)

- **háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás**

Segítségnyújtás a mindennapi életvitelben, a személyes környezet rendben tartásában, mindennapi ügyek intézésében. Lehetőségek, eszközök biztosítása a személyi szükségletek kielégítéséhez, ha az ellátott saját otthonában nem biztosított

A tevékenység célja a klubtagok komfortérzetének, jóléti állapotának biztosítása saját környezetükben végzett tevékenységek, illetve mindennapi ügyei (személyes és hivatalos ügyek támogatása az igénybevevő személyes részvételével, közreműködésével, képességek hiánya esetén szükség szerinti meghatalmazás alapján) intézésében nyújtott tevékenységek által. Nappali ellátás esetén a tevékenység legfőbb feladata a háztartást pótló jelleg. A szakember bevonódása a tevékenységbe az igénybevevő állapotától és meglévő készségeitől is függ.

A tevékenység során a klubban az igénybevevő számára biztosítjuk:

❖ Fizikai alapszükséglet kielégítését:

- személyi higiéné biztosításában való közreműködést
- tisztálkodási lehetőséget
- ruházat rendben tartásában való segítségnyújtás (mosás, vasalás, ruhajavítás-foltozás)

❖ **Közüzemi ügyintézés:**

- közüzemi számlák befizetési határidejének figyelemmel kísérése, befizetésben való segítségnyújtás
- fogyasztási órák leolvasása óraállások bejelentése
- közüzemi tartozások (fűtés, világítás) miatti kikapcsolások ügyintézésébe való segítségnyújtás
- háztartásvezetés kapcsán felmerült problémák megoldásában való segítségnyújtás (tűzelő behordásának megszervezése)
- bevásárlás
- pénzgazdálkodás segítése (igény esetén havi jövedelem elköltéséhez iránymutatás)

• **esetkezelés**

Segítő kapcsolata kialakítása révén együttműködésen alapuló segítségnyújtás a klubtag szükségleteinek kielégítésében, problémáinak megoldásában, melynek során természetes és mesterséges támaszok kerülnek mozgósításra a célok elérése, a probléma megoldása, vagy újabb probléma elkerülése érdekében.

Az esetkezelés több szolgáltatási elemet magába foglaló összetett tevékenység.

Idősek nappali klubjában különösen hangsúlyos ez a szolgáltatási elem, hiszen mindenki számára kiemelkedően fontosak a társas kapcsolatok, ezen belül a mikrokörnyezettel, a közvetlen családdal való kapcsolattartás.

Az esetkezelés első szakaszában a szolgáltatást igénybevevő személy fizikai és egészségügyi állapotának, kompetenciáinak, szociális helyzetének valamint támogatási szükségletének és igényeinek minél alaposabb megismerésére törekszünk. Nagyon fontos az intézmény és az igénybevevő szoros együttműködése.

A segítő intervenciók a bio-, pszicho-, szociális szükségleteken alapulnak, melyek irányulhatnak az ellátásban résztvevő személy interperszonális, és intrapersonális valamint szociális környezetében bekövetkezett változásokra.

Az esetkezelés kapcsán figyelünk az idősek készségeinek, képességeinek megtartására, fejlesztésére.

Az esetkezelés során törekszünk a hatékonyságra, ezért fontosnak tartjuk az ellátást igénybevevő kapcsolatteremtési, kommunikációs, tűrőképességi, kitartási, helyzet felismerési képességének megtartását, esetleges fejlesztését.

Formái:

❖ **Közvetlen esetkezelés:**

- azonnali beavatkozás, segítségnyújtás (konfliktus helyzetben)

❖ **Közvetett esetkezelés:**

- ügyintézés
- levelezés hozzátartozóval
- kezelő orvossal történő interjú
- érdekvédelem
- telefonok

Az esetkezelés mind az igénybevevő, mind a családtag esetében bátorítást, megnyugtatót, meghallgatást, ráébresztést, megerősítést, együttérzést, elfogadást is magában foglal.

• **Felügyelet**

Az igénybe vevőnek a nappali klubban fizikai és lelki biztonságot nyújtó környezetben, a szükségleteinek megfelelő eszközök és személyes kontroll biztosítása.

A felügyelet szolgáltatási elem szinte valamennyi szolgáltatási elemmel szoros kapcsolatban áll. Az időskorúak számára a biztonságos környezetet (lehető legkisebb korlátozás mellett) a legnagyobb szabadság biztosításával, az igénybevevők speciális szükségleteit figyelembe véve alakítjuk. Fontos a gondozók, terápiás munkatársak jelenléte, ha az ellátást igénybe vevő valamilyen ok miatt elbizonytalanodik, félelem veszi körül, önkiszolgálási nehézségei támadnak.

A felügyelet alkalmával figyelemmel kísérjük ellátottainkat:

- intézményben történő napi tevékenységek részvételénél (fürdés)
- önálló ügyintézés igénybevételekor
- egészségi és mentális állapotát (viselkedés, aktivitás, reakcióképesség, kommunikáció, hangulat, étvágy stb.)
- testi higiéniáját (egyes esetekben)
- a napközbeni gyógyszerbevétel pontosságát
- étkezését, folyadékbevételét

Klubtagjaink biztonságérzetének növelése érdekében a klubba való be és hazamenetel idején telefonos elérhetőséget biztosítunk.

• Gondozás

Segítségnyújtás mindazon tevékenységekben amelyeket az ellátott maga végezne ha arra képes lenne. Olyan testi-lelki támogatás, mely az adott körülmények között elősegíti a számára elérhető lehető legjobb életminőség elérését, családi, társadalmi státuszának megtartását, vagy visszailleszkedését.

A gondozás specifikus, egyénre szabott, az egyéni szükségletekre reagáló tevékenység, melynek mértékét és fajtáját mindenkor a segítségre szoruló személy kora, fizikai-, egészségi-, szociális-, pszichés állapota, önellátási képességének mértéke határozza meg. A gondozás komplex tevékenység, mely több gondozási elem együttes alkalmazásával érhető el. A gondozási tevékenység magába foglalja a fizikai szükségletek kielégítéséhez nyújtott támogatató tevékenységeket és az alapvető mentálhigiénés szükségletek kielégítését szolgáló tevékenységeket.

❖ Fizikai gondozás:

- személyi higiéné biztosításában való közreműködés
- vérnyomásmérés, pulzusszámlálás
- testhőmérséklet mérése
- testsúly kontroll
- személyes szükségletek felmérése, ezek változásainak nyomon követése
- egészségi állapot figyelemmel kísérése megfelelő szakember bevonásával
- támogatás terápiakövetésben, gyógyszerekkel kapcsolatos tevékenységek (gyógyszerek kiírása, bevitelének ellenőrzése)
- gyógyászati segédeszközök használatának segítése
- fizikai aktivitás segítése - fizikai aktivitás ösztönzése
- étkezésben történő segítségnyújtás
- öltözködés segítése, igénybevevő ruházatának épségének ellenőrzése (az ápolt külső pozitív hatással van az emberi kapcsolatokra)

❖ Mentális gondozás:

- lelki támogatás, mentálhigiénés ellátás biztosítása
- segítő kapcsolat kialakítása
- izoláció megelőzése, feloldása
- társas kapcsolatok segítése – elmagányosodás megelőzése
- családdal való kapcsolattartás támogatása
- krízisállapot felismerése
- életvezetési segítségnyújtás

A gondozási tevékenység során hangsúlyos az igénybevevők fizikai szükségletének kielégítése, fizikai állapotának megőrzése, meglévő képességeinek és önálló képességének felhasználásával megtartása, erősítése.

Idősek nappali ellátásának állandó programjai:

- Január: Pótszilveszter
- Február: Fánk sütés-Farsangi multságok
- Március: Nőnap -Tea délután
- Április: Locsolónap
- Május: Anyáknapja
Tavaszköszöntő Majális
- Június: Kirándulások
- Július: Nyársalás
- Augusztus: Szent István napi ünnepi megemlékezés, Kenyérszentelés
Kulturális seregszemle keretében Ki-Mit-Tud megrendezése
- Szeptember: Őszi kirándulás
- Október: Idősek napja
Szüreti Bál
Bográcsolás
- November: Mindenszentek napi megemlékezés
- December: Téli várás
Mézeskalács készítés
Karácsonyi ünnepség
Idősek Városi Karácsonya
Ó év búcsúztató

2.2 Fogyatékos nappali ellátás (Rózsakert Esély Klub)

2.2.1 Ellátottak köre, demográfiai mutatók, szociális jellemzők, ellátási szükségletek

Intézményünkben Gyomaendrőd, Csárdaszállás és Hunya települések közigazgatási területén élő, elsősorban nagykorú fogyatékos személyek részére biztosítunk nappali ellátást. Egyedi elbírálást követően a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv 65/F § (1-2) bekezdésében meghatározott 3 év feletti kiskorú személyek is igénybe vehetik a szolgáltatást, akik oktatási nevelési intézménybe nem járnak.

Fogyatékosági típusok és azok definíciója

1. *Siketek és nagyothallók*: akiknek hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel képesek
2. *Vakok és gyengén látók*: akiknek segédeszközzel vagy műtéti úton kis mértékben vagy egyáltalán nem korrigálható a látóképessége vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal rendelkeznek.
3. *Értelmi fogyatékosok*: akiknek az értelmi működése, akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás, vagy szülési trauma következtében, valamint a 14 év alatti életkorban bekövetkezett súlyos betegség miatt enyhe vagy középsúlyos értelmi fogyatékoság alakult ki.
4. *Mozgásszervi fogyatékosok*: akiknél a mozgásrendszer károsodása, illetve funkciózavara miatt a helyváltoztatáshoz valamilyen segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy akiknek mozgásszervi betegsége miatt állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható.
5. *Autisták*: Függetlenül az IQ értéktől autistának kell tekinteni minden olyan személyt, aki a fejlődés átható zavarában szenved és az autonómia tesztek alapján állapota súlyos
6. *Halmazottan fogyatékos személyek*: akiknél legalább két fogyatékosági típus egyidőben van jelen.

Gyomaendrőd lakosainak száma 2017. január 1-én 13693 fő. Az összes lakosságon belül a fogyatékossgal élők számát nagyon nehéz pontosan meghatározni. Becslések szerint a lakosság kb 1,5 % -a él valamilyen veleszületett, vagy későbbi életkorban kialakult fogyatékossgal. Hunya községnek 645 fő lakosa van. A fogyatékkal élők száma 8 fő. Csárdaszállás lakosainak száma 438 fő, a fogyatékkal élők száma 3 fő.

A fogyatékos nappali ellátást igénylők körében a különböző fogyatékossgai típusok enyhe és középsúlyos esetei fordulnak elő. Ellátottaink 90 %-a családjával él.

A fogyatékos gyermeket nevelő szülők, hozzátartozók - koruknál, betegségüknel fogva, vagy aktív dolgozóként – többnyire segítségre szorulnak a fogyatékos családtag ellátásában.

Az alacsony jövedelmek miatt, a fogyatékosokat gondozó családoknál a speciális igények mentén a problémák fokozottabban jelentkeznek.

A fogyatékkal élők társadalmi integrációjának minél szélesebb körű megvalósulása érdekében működtetjük a nappali klubot.

A nők és a férfiak aránya megközelítőleg azonos. Az értelmi fogyatékosok száma jelentősen meghaladja a mozgásfogyatékosokét, illetve a halmazottan sérülteket.

Korosztály szerinti összetétel: a nők kora 25-78 év között van,

a férfiak kora 19-66 év között van.

A fogyatékoság típusa nem különül el jellemzően nemek szerint.

A mozgás,-és /vagy értelmi fogyatékos személyek önálló közlekedésre nem képesek, ezért biztosítjuk számukra az intézmény gépjárművével történő szállítást. Törekedve a közlekedés biztonságára, illetve a területi távolságra ellátottainkat a klubba történő be, illetve hazaszállításban a támogató szolgálat gépkocsijával segítjük.

2.2.2 Feladatellátás célja, szakmai tartalma

A szolgáltatás feladata, hogy az intézmény alapidokumentumában – alapító okiratában – meghatározott nappali ellátást biztosítson az igénylők részére. Az ellátás komplex módon, a család egészét figyelembe véve kell hogy megvalósuljon.

Az intézményi társulás tagönkormányzatainak közigazgatási területén, fogyatékkal élő ellátást igénylő személyek részére nappali ellátás keretében bio-pszicho-szociális állapotuknak megfelelő ellátás nyújtása.

Ezzel egyidejűleg a fogyatékos személyt gondozó családtagok tehermentesítése, munkaerőpiacon való részvételük segítése.

Fogyatékosok nappali intézményében ugyanazon szolgáltatási elemeket vehetik igénybe a klubtagok, mint az idősek nappali ellátását igénylők. Tekintettel az ellátottak speciális szükségleteire a 2.1.4 pontban sorolt szolgáltatási elemeken túl szükség szerint a következő elemek is biztosításra kerülnek:

- **étkeztetés**

Klubtagjaink részére egyszeri meleg étkeztetést (ebédet) biztosítunk.

- **gyógypedagógiai segítségnyújtás**

A fogyatékoságból eredő hátrányok kompenzálását szolgáló – gyógypedagógia körébe tartozó – komplex tevékenységrendszer, mely segíti klubtag funkciózavarainak korrekcióját és rehabilitációját azzal, hogy a klubtagot, a családját, és a környezetét együttesen segíti a szükséges képességek kibontakozásában.

- **pedagógiai segítségnyújtás**

Szocializációs, pedagógiai, andragógiai és gerontológiai eszközökkel végzett tervszerű tevékenység, folyamat. A segítségnyújtás során közvetve vagy közvetlenül átadásra kerülnek olyan viselkedések, attitűdök, értékek, ismeretek, képességek és gyakorlási lehetőségek, aminek eredményeként a klubtagnak lehetősége nyílik képességeinek kiteljesítésére, ezzel egy magasabb fejlődési szint elérésére

- **szállítás**

A fogyatékosokat ellátó nappali klubunkba az önállóan bejárni nem tudó vagy távol lakó igénylőket az intézmény gépkocsijával szállítjuk be. Ezen szállító szolgáltatásunkat vehetik igénybe a társult településeken élő klubtagok is.

A Térségi Szociális Gondozási Központ fenntartásában működő Támogató szolgálat gépkocsija által történő szállításért a 2/2009. (I.30.) Gye.Kt rendelet értelmében a fogyatékos nappali klub tagjainak nem kell térítési díjat fizetniük abban az esetben, ha a szállítás a lakásukról a fogyatékosokat ellátó nappali klubba, illetve onnan a lakásra történik.

2.3 Nappali ellátás nyújtó intézmény egységek személyi feltételei

1. SZ. IDŐSEK KLUBJA

GYOMAENDRŐD, MIRHÓHÁTI U. 1-5.

Férőhely Működési engedély szerint: 30 fő Nyitva tartás : hét 6 napja

Munkakör	Létszám
Vezetőgondozó	0,5 fő
Gondozónő	2 fő
segédgondozó	1 fő

3. SZ. IDŐSEK KLUBJA

GYOMAENDRŐD, KONDORÓSI U. 1.

Férőhely Működési engedély szerint: 25 fő Nyitva tartás : hét 6 napja

Munkakör	létszám
Vezetőgondozó	0,5 fő
Szociális gondozó	1 fő

4 .SZ. IDŐSEK KLUBJA

GYOMAENDRŐD (Nagylapos) MESTER U. 16.

Férőhely Működési engedély szerint: 15 fő Nyitva tartás : hét 5 napja, napi 6 óra

Munkakör	Létszám
vezetőgondozó	0,5 fő
Szoc. Gondozó	0,8 fő

5.SZ. IDŐSEK KLUBJA

GYOMAENDRŐD BLHA LÚJZA U. 2-6.

Férőhely Működési engedély szerint: 43 fő Nyitva tartás : hét 6 napja

Munkakör	Létszám
Vezető gondozó	0,5 fő
Szoc. gondozó	2,5 fő
Segédgondozó	1 fő

6.SZ. IDŐSEK KLUBJA

HUNYA RÁKÓCZI FERENC U. 31.

Férőhely Működési engedély szerint: 30 fő Nyitva tartás : hét 6 napja

munkakör	létszám
Vezetőgondozó	1 fő
Szociális gondozó	1 fő

ESÉLY KLUB

GYOMAENDRŐD MAGTÁRLAPOSI U. 17.

Férőhely Működési engedély szerint: 30 fő Nyitva tartás : hét 6 napja

Munkakör	Létszám
Vezetőgondozó	1 fő
Terápiás munkatárs	1 fő
Szoc. gondozó	2 fő

2.4 A nappali ellátás szolgáltatásainak fejlődését elősegítő célkitűzések

Az idősok nappali ellátását biztosító egység épületének infrastrukturális fejlesztése szükségszerű, hiszen a megfelelő tárgyi környezet alapvető feltétele a minőségi ellátásnak. Az önköltség alapú térítési díjak csökkentésére törekedve fontos az energiafelhasználás csökkentése, oly módon, hogy az épületet energiatakarékosá tesszük. Ezen túlmenően az ellátottak részére plusz szolgáltatásként az intézménybe történő be és hazaszállítás lehetőségét is szeretnénk megvalósítani, így az idős kor mozgásszervi megbetegedésében szenvedőknek sem kellene a közösségtől távol maradniuk.

A célkitűzések megvalósulásához szükséges pénzeszközöket pályázati támogatásból fenntartói támogatásból illetve adományokból lehet előteremteni, ezért minden lehetőséget ki kell használnunk.

2.4.1 A program megvalósításának várható eredménye

Az idős emberek jelentős hányada otthonukban magányosan él, és szükségleteiket több-kevesebb sikerrel próbálják kielégíteni; meleg étel elkészítése, tisztálkodás, pihenés. Ezen szükségletek kielégítése nélkül az ember nem képes létezni. Fontos a családi kapcsolatok fenntartása, a szomszédokkal való kapcsolattartás, vagy egy közösséghez való tartozás. A valahová tartozás élménye, az adott csoportban betöltött szerep, mind megerősítés az idős és/vagy fogyatékos ember számára, hogy ő is fontos, hogy szükség van rá. Így elkerülhető a pszichoszomatikus tünetek kialakulása, kevesebb gyógyszerre lesz szüksége, feltöltődik energiával, életerős és vidám lesz.

A nappali klubok szolgáltatásaival, programjaival igyekszünk az ellátottak szükségleteit, speciális szükségleteit a legmagasabb szinten kielégíteni, az egyén és a csoport szintjén egyaránt. A jól működő idős vagy fogyatékkal élő ember a társadalom értékes tagja maradhat, vagy azzá válhat, és családjában sem szembesül a kirekesztettség, a tehetetlenség érzésével. A család terhei csökkennek, hisz amíg a családtagok dolgoznak addig a hozzátartozó kortárs közösségben felügyelet alatt van, fejlődnek készségei, képességei, és a valahová tartozás szükségletei egyre magasabb szinten kerülnek kielégítésre. Az ellátást igénybe vevők, ötleteikkel, képességeikkel a csoport aktív, értékes tagjaivá válnak.

A szakmai program útmutatóul szolgál a feladatot ellátó szakemberek számára is, így az ellátást igénybe vevő érdekében érthető, egységes értékek mentén megvalósítandó célkitűzéseket tartalmaz.

3. HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

3.1 Ellátási terület

Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya közigazgatási területe.

3.2 A szolgáltatás célja, feladata

Az ellátást igénybevevő fizikai, mentális és szociális szükségleteinek kielégítése saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, segítséget nyújtunk az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénés körülményeinek megtartásában, továbbá prevenció szerepet tölt be a veszélyhelyzetek kialakulásában.

A szolgáltatást elsődlegesen időskorú személyek veszik igénybe, azonban olyan nyugdíj korhatár alatti nagykorú személy is igénybe veheti, aki bio - pszicho és szociális szükségleteinek kielégítésében segítségre szorul, azt saját erőből nem képes kielégíteni és más nem gondoskodik róla.

A házi segítségnyújtás bázisai Gyomaendrődön az 5.sz Idősek Klubja (Gyomaendrőd Blaha Lujza u. 2-6.), és az 1.sz Idősek Klubja (Gyomaendrőd Mirhóhádi u. 1-5.sz.), Hunyán a 6.sz Idősek Klubja.

A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően a területi vezetőgondozó megvizsgálja az igénylő gondozási szükségletét. A gondozási szükségletfelmérés alapján házi segítségnyújtás keretében az igénylő személyi gondozásra vagy szociális segítségre lehet jogosult.

Amennyiben az értékelő adatlap szerinti gondozási szükséglet III. fokozatú, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről.

A gondozási szükségletéről kiállított igazolásban meghatározottnál kevesebb időtartamú gondozást, csak az ellátott vagy törvényes képviselőjének írásos nyilatkozatában foglaltak alapján lehet nyújtani.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítség vagy személyi gondozás nyújtható, amelyeken belül résztvekenységi feladatok vannak meghatározva. A személyi gondozás feladatköre magában foglalja a szociális segítségi feladatokat is.

Szociális segítség keretében a háztartási segítségnyújtás szolgáltatási elem az alábbi tevékenységeket foglalja magába:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálósobában, fürdősobában, konyhában és illemhelyiségben)
- mosás
- vasalás

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), gyógyszer kiváltása
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
- mosogatás
- ruhajavítás
- közkútról, fűrkútról vízfordás
- tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai ismeretet igényel)
- télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
- kísérés

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése

Személyi gondozás körében a gondozás és háztartási segítségnyújtás elemek az alábbi tevékenységeket foglalják magukba:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:

- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

Gondozási és ápolási feladatok körében:

- mosdatás
- fürdetés
- öltöztetés
- ágyszás, ágyszeműcsere
- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- haj, arcszőrzet ápolás
- száj, fog és protézis ápolás
- körömápolás, bőrápolás
- folyadékpotlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)
- mozgatás ágyban
- decubitus megelőzés
- felületi sebkezelés
- sztómazsák cseréje

- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- vérnyomás és vércukor mérése
- hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés,
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás
- a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

3.3 Ellátottak köre

Az intézményi társulás településeinek közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel rendelkező szociálisan rászorultaknak biztosítunk házi segítségnyújtást, akik a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 63.§ hatálya illetve a helyi Gyomaendrőd Város Önkormányzatának „A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint térítési díjakról szóló” 2/2009(I.30.) Gye Kt rendelet alá tartozó természetes személyek.

3.3.1 Ellátottak szociális jellemzői és demográfiai mutatói:

A településeken élő időskorúak egészségi állapota fokozatosan romló tendenciát mutat. A természetes támaszként szolgáló család, rokonok, nem, vagy nagyon nehezen tudják felvállalni az idős ember egész napos ellátását. Egyre több az olyan idős, magányos ember, akik önálló életvitelük fenntartásához segítséget igényelnek. Az ellátási területhez tartozó településeken az idős emberek többségére a szociálisan hátrányos helyzet is jellemző, mivel sokan kis nyugdíjból, régi komfort nélküli házakban élnek. A házi segítségnyújtásban résztvevő ellátottak többsége étkeztetésben is részesül, mivel a napi meleg étel előállítása is nehézségekbe ütközi.

Az étkeztetést és házi segítségnyújtást igénylők körében a 80 év feletti ellátottak az összes igénylő több mint 50 %-át teszik ki.

Fokozatosan nő azok száma, akik az alapvető (fiziológias) szükségleteik mindennapi kielégítésében is segítségre szorulnak, azon belül is azon igénylők száma, akiknél a gondozási feladatokon túl alapápolási feladatokat is végezniük kell a házi gondozóknak.

Az ellátottak több mint 11%-a 3-4 órás gondozási szükséglettel rendelkezik.

3.4 Személyi feltételek

Intézményünknel a házi segítségnyújtáson belül a személyi gondozást 8 fő szakképzett gondozó végzi. A szociális segítség körébe tartozó feladatokat képesítés nélküli közalkalmazott és közfoglalkoztatottak látják el.

A házi gondozókat távollétük esetén a nappali ellátásban, a támogató szolgálatnál személyi segítő munkakörben, illetve szakképzett társadalmi gondozók helyettesítik.

A szociális segítség körébe tartozó feladatokat elsősorban az intézménynél dolgozó közfoglalkoztatottak végzik, aki az intézmény által szervezett 100 órás tanfolyamot elvégezték és részükre az intézményvezető igazolást állított ki. Ezzel az igazolással végezhetik a szociális segítői feladatokat a szakképzetlen munkavállalók, közfoglalkoztatottak.

3.5 A szolgáltatás fejlődését elősegítő célkitűzések

A házi segítségnyújtás fejlesztése fontos célkitűzésünk, hiszen az önálló életvitel szükségletközpontú segítése által akár elkerülhetővé válik, hogy az időseknek tartós elhelyezést kelljen igénybe venniük.

A minőségi szolgáltatás biztosításához elengedhetetlen a megfelelő tárgyi eszközök megléte, melyekkel az otthoni gondozási feladatok hatékonyan, kevesebb energiárfordítással valósíthatók meg.

Fontos, hogy a házi segítségnyújtásban részesülő ellátottak, társas kapcsolatai megmaradjanak, felelevenedjenek. Az otthoni komfort nélküli lakások miatti szociális hátrányok kompenzálására az ellátottak részére a nappali klubokban fürdési lehetőséget biztosítunk, melyhez szükség esetén szállító szolgáltatást is igénybe vehetnek. Biztosítani szeretnénk továbbá a gondozók részre a nappali klubokban a házi segítségnyújtásban részesülők ruházatának és egyéb textíliáinak tisztántartásához a modern mosó, vasaló berendezések használatát. Folyamatosan kutatjuk a pályázati lehetőségeket, amelyek által a feladatellátás infrastruktúrája, tárgyi eszközei fejleszthetők, illetve a dolgozók munkája könnyebbé tehető.

3.5.1 A program megvalósításának várható eredménye

A Térségi Szociális Gondozási Központ a házi segítségnyújtással az esélyegyenlőség megteremtését teszi lehetővé Hunya és Csárdaszállás községben élők számára is. Mind három településen élő, rászoruló idős emberek a hét hat napján vehetik igénybe a szakszerű gondozást, ápolást nyújtó házi segítségnyújtást. Az intézmény az ellátási területéhez tartozó településein élő rászorultak számára egységesen magas szakmai színvonalú alapszolgáltatások biztosítására törekszik. Az ellátások megvalósításával lehetővé válik a rászorulóknak számára, hogy minél tovább otthonukban maradhassanak. Az ellátás keretében nyújtott szolgáltatáselemek szélesítése az ellátottak életminőségének javulását, biztonság érzésének stabilitását eredményezné.

Házi segítségnyújtás személyi feltételei

munkakör	létszám	Szakmai képesítés
Területi vezetőgondozó	0,5	szociális munkás
Szociális gondozó	8 fő	szociális gondozó-ápoló

4. TÁMOGATÓ SZOLGÁLAT

4.1 A szolgáltatás ellátási területe

A támogató szolgáltatás az intézményi társulás Gyomaendrőd és Hunya településein a Térségi Szociális Gondozási Központ szervezetéhez integrált szolgálat által történik.

A Támogató szolgálat az integrált intézmény szervezetén belül önálló szakmai egységként látja el feladatát.

4.2 A Támogató szolgálat célja feladatai

A szolgáltatás fogyatékos személyek részére nyújt segítséget lakókörnyezetükben életvitelük önállóságának megőrzéséhez. A szállító szolgáltatás elsősorban a közszolgáltatások elérését, a személyi segítség pedig a lakáson belüli speciális szükségletek kielégítését segíti.

A szolgáltatásra való jogosultság a szociális rászorultság vizsgálata alapján kerül megállapításra. A szociális rászorultság vizsgálatakor a fogyatékoság tényét, a szociális helyzetet és az egészségügyi állapotot együtt vizsgáljuk.

A támogató szolgálat célja, Gyomaendrőd város és Hunya község közigazgatási területén a fogyatékkal élők önálló életvitelének és társadalmi beilleszkedésének segítése annak érdekében, hogy a megszokott környezetükben élhessék önálló életüket. A segítő tevékenység kiterjed az érzékszervi,- mozgás,- értelmi,- fogyatékosokban szenvedők az autisták és a halmozott fogyatékkal élő egyéni szükségleteinek megfelelő szolgáltatás biztosítására.

4.3 A feladatellátás szakmai tartalma, módja, rendszeressége

A támogató szolgálat intézményünk keretein belül látja el feladatát önálló szakmai egységként működve. Személyi segítség, szállító szolgáltatás által segítjük a fogyatékos személyek szükségleteinek kielégítését, a különböző szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzájutását.

A támogató szolgálat keretében nyújtott alapszolgáltatási feladatainkat, különösen az 1993.évi III., Szociális tv. valamint annak végrehajtására kiadott rendeletek és Gyomaendrőd Város Önkormányzatának a 2/2009. (I.30.) Gye. Kt. rendeletében szabályozott módon végezzük.

A szolgáltatás nyújtása során érvényesülnie kell a szubszidiaritás, elvének mely szerint a fogyatékos személyek a szükséges szolgáltatásokhoz a lakóhelyükön vagy ahhoz a lehető legközelebbi településen jussanak hozzá, illetve, hogy a fogyatékos személyekkel kapcsolatos döntések és intézkedések helyi szinten kerüljenek megfogalmazásra és megvalósításra. A szolgáltatás fő célja, hogy az igénybe vevők a segítő tevékenység által, a társadalom teljes jogú tagjaiként élhessenek.

4.4 Szolgáltatás elemei

- **Gondozás**

Az ellátott bevonásával történő segítségnyújtás mindazon tevékenységekben, amelyeket az ellátott maga végezne ha arra képes lenne. Olyan testi-lelki támogatás, mely az adott körülmények között elősegíti a

számára elérhető lehető legjobb életminőség elérését, családi, társadalmi státuszának megtartását, vagy visszailleszkedését.

- **Készségfejlesztés**

Az igénylő társadalmi beilleszkedését segítő magatartás formáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlődését szolgáló helyzetek, alternatívák kidolgozása és lehetőségek biztosítása azok gyakorlására

- **Tanácsadás**

Az ellátott bevonásával történő interakció, melynek során a véleményének figyelembe vételével a felmerült kérdéseire, élethelyzetére, szükségleteire reagáló vélemény, javaslat kialakításának a folyamata. Információ átadása valamilyen egyszerű vagy szakértelmet igénylő témában, ami az ellátottat valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönzi, vagy a nem kívánt cselekvés magatartás ellen irányul.

- **Szállítás**

Javak vagy szolgáltatások eljuttatása az igénybevevőhöz, vagy az igénybevevő eljuttatása a közszolgáltatások, szolgáltatások, közösségi programok, családi kapcsolatok helyszínére, amennyiben szükségleteiből adódóan ez más módon nem oldható meg

- **Felügyelet**

Az igénybe vevő saját környezetében nyújtott fizikai és lelki biztonság, a szükségleteinek megfelelő eszközök és személyes kontroll biztosítása által.

- **Gyógypedagógiai segítségnyújtás**

A fogyatékből eredő hátrányok kompenzálását szolgáló – gyógypedagógia körébe tartozó – komplex tevékenységrendszer eszközeivel segíti az ellátott funkciózavarainak korrekcióját és rehabilitációját úgy, hogy az ellátást igénybe vevőt, a családját, és a környezetét együttesen segíti a szükséges képességek kibontakozásában.

- **Háztartási segítségnyújtás**

Segítségnyújtás a mindennapi életvitelben, a személyes környezet rendben tartásában, mindennapi ügyek intézésében. Lehetőségek, eszközök igénybevételeinek biztosítása a személyi szükségletek kielégítéséhez, ha az, az ellátott saját otthonában nem biztosított.

- **Esetkezelés**

Segítő kapcsolat kialakítása révén együttműködésen alapuló segítségnyújtás az ellátott szükségleteinek kielégítésében, problémáinak megoldásában, melynek során természetes és mesterséges támaszok kerülnek mozgósításra a célok elérése, a probléma megoldása, vagy újabb probléma elkerülése érdekében..

a) Személyi segítő szolgálat - a fogyatékos személy aktív közreműködésével – segítséget nyújt :

- az alapvető higiénés, életviteli, életfenntartási szükségletek kielégítésében
- a társadalmi életben való teljes jogú részvételhez
- az önálló munkavégzéshez, tanulmányok folytatásához, szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételehez

A személyi segítők a szolgáltatás nyújtásakor gondozási naplót vezetnek munkájukról melyen az igénybevevő és/vagy törvényes képviselője aláírásával igazolja a feladat elvégzését.

b) Szállító szolgáltatás

Akadálymentesített gépkocsival segítjük ellátottaink önálló ügyintézését, közszolgáltatásokhoz, egészségügyi, szociális fejlesztő tevékenységekhez, kulturális, sport rendezvényekre való eljuttatását.

Szállító szolgáltatásunkat az igénybe vevők részére egy 9 személyes OPEL VIVARÓ személygépkocsival biztosítjuk. A gépkocsi teljes felszereltséggel rendelkezik a fogyatékos személyek szállításához. Kerekesszékes személy gépkocsiba való beemeléséhez és szállítására alkalmas emelőszerkezettel, 4+3 pontos biztonsági rögzítéssel, automata oldalfellépővel, valamint kisgyermekek szállítására előírt biztonsági gyermeküléssel.

A szállító szolgálat célja a fogyatékkal élők szállítása, orvoshoz, kórházba való eljuttatása, szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása. Kulturális rendezvényekre és szabadidős programokra való juttatás. Lehetőség van eseti, alkalmankénti illetve rendszeres szállítás igénybevételére. Szükség esetén a személyi segítő kíséreként közreműködik.

4.5 Ellátottak köre, demográfiai mutatóik, szociális jellemzőik, ellátási szükségleteik

Az intézményi társulás két településének lakosság száma:

- Gyomaendrőd 13693 fő
- Hunya 645 fő

Folyamatosan megfigyelhető mindkét településen a csökkenő lakosság szám, melynek az elvándorlások túl oka még, hogy az elhalálozások száma meghaladja a születések számát.

Az összlakosságon belül kb. 1,5 % -ra tehető azoknak a személyeknek a száma, akik születésüktől fogva és /vagy az életkoruk különböző szakaszaiban elszenvedett betegség, baleseti ártalom következtében váltak fogyatékosná.

A támogató szolgálati ellátást az a Gyomaendrőd város és Hunya község közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel rendelkező személy veheti igénybe, aki a „A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról” szóló 1993.évi III. tv.”.65/C.§ (4)-(6) bekezdése alapján szociálisan rászorultnak minősül. A szociális rászorultságot az igénybevevő a fogyatékosági támogatás, vakok személyi járadéka vagy a magasabb összegű családi pótlék folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal illetve a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel tudja igazolni.

Ellátási szükségletek

A település mérete miatt a közintézményekbe való eljutás okoz nehézséget. Ezért a személyi segítés mellett a szállítási feladatok ellátása fontos szerepet tölt be a szolgáltatás működésében.

4.6 A biztosított szolgáltatások rendszeressége

A személyi segítő és szállító szolgáltatást a hét 5 napján 8-16 óra között biztosítunk.

Indokolt esetben az intézményvezető döntése alapján a munkaidőn kívüli szolgáltatást is megszervezzük.

A szállító szolgáltatás mindenkor az igénylő szükségleteihez igazodva történik.

A szállítást biztosítunk helybe és vidékre egyaránt. A szolgáltatás az ellátási területen élő szociálisan rászorult egyéneknek nyújt segítséget.

Tanácsadás, információnyújtás az intézményi társulás településein élő fogyatékos személyek és hozzátartozóik részére nyújtott szolgáltatás, melyet személyesen munkanapokon a Térségi Szociális Gondozási Központ Gyomaendrőd Mirhóhádi u. 1-5.sz. alatti helységében, vagy telefonon a 06-66/386-991-es telefonszámon vehetnek igénybe ügyfeleink. Szükség szerint ügyintézés, tanácsadást végez például: fogyatékosági támogatás, pénzbeli, természetbeni szociális ellátások igénylésénél, gyógyászati segédeszköz beszerzésénél.

4.7 Személyi feltételek

Munkakör	Létszám
Tám.szolgálat vezető	0,5 fő
személyi segítő	2 fő
gépkocsi vezető	1 fő

A támogató szolgálat munkatársai együttműködnek a házi segítségnyújtást végzőkkel. Helyettesítés vonatkozásban az intézményvezető engedélyével és hozzájárulásával a házi segítségnyújtásból a megfelelő szakmai képesítéssel rendelkező gondozókat időlegesen át lehet irányítani személyi segítő munkakörbe. A támogató szolgálat személyi segítői is kötelezhetők a nem fogyatékos személyek házi gondozásában való közreműködésre.

4.8 A szolgáltatás fejlődését elősegítő célkitűzések

A személyi segítő által az ellátott egészségi állapotának ellenőrzéséhez használt tárgyi eszközök bővítése. A személyi segítők közlekedését könnyítő, a közlekedési időt rövidítő elektromos kerékpárok, mopdek beszerzésével az ellátó személyek terhei csökkennének.

4.8.1 A program megvalósításának várható eredménye

Az ellátottak vonatkozásában a magas színvonalú ellátás eredményeképpen megváltozik életminőségük, kitágul a mozgásterük, közösségi életet élhetnek. Elkerülhetővé válik az izoláció, a további súlyos betegségek kialakulása. Megvalósulhat társadalmi integrációjuk, beilleszkedésük. Nő a társadalmi életben való részvétel és ezáltal az egészséges emberek életmódjához hasonló életvitel lehetősége. Nem csak az egyedül élőknek segítség, hanem a családok életvitelét is megkönnyíti a szolgáltatás, hiszen a segítő kapcsolatban megvalósuló mentális támogatás az ellátottnak és a családnak is támaszt nyújt.

Az ellátó-rendszer tagjaként e szolgáltatás a térségben segíti a fogyatékkal élők önálló életvitelének megőrzését, az egészségügyi ellátásokhoz, az oktatáshoz, közösségi programokhoz való eljutást, növelve ezzel a társadalmi részvételüket. Az aktív korúak számára biztosítja a munkába állás esélyének

lehetőségét. A lakókörnyezetben történő ellátásukkal megelőzhető a bentlakásos intézményekbe kerülés, mely az ellátott, és az ellátó-rendszer szempontjából is pozitív hatással bír.

5. TANYAGONDNOKI SZOLGÁLAT

A Tanyagondnoki szolgáltatás igénybevételére a tanyakörzetben élő minden állampolgár jogosult. A szolgáltatás igénylése nem kötött írásbeli kérelemhez, illetve igénybevételi jogosultság vizsgálata nélkül nyújtjuk a szolgáltatást térítés mentesen.

5.1 A tanyagondnoki szolgáltatás célja, feladata

A tanyagondnoki szolgáltatás a Térségi Szociális Gondozási Központ Gyomaendrőd- Csárdaszállás-Hunya személyes gondoskodás nyújtó integrált intézményi ellátórendszerének tagjaként látja el feladatát Gyomaendrőd 001-es 002-es tanya körzetében.

Ellátási területek meghatározása a 2/2009. (I.30.) önkormányzati rendelet 1.számú mellélete szerint:

001 körzet (Öregszőlő külterület)

- *Álmosdomb,Bacsalaposi,Diófa,Kis ,Kör,Polyákhalmi,Szőlőskert,Ugari utcák, és Határ út*

002 körzet (Öregszőlő külterület)

- *Iskola, Kondorosi, Páskumi utcák, Szarvasi út, Tanya II.ker., Tanya III. kerület.*

A szolgáltatás célja, Gyomaendrőd város külterületén, tanyáin élő idősek, egyedül élők, fogyatékkal élők, hátrányos helyzetben lévő családok alapvető szükségleteinek kielégítésében, életvitelük segítésében való közreműködés, a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.

Célunk a tanyákon élők esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása.

- Közreműködik a tanyagondnok a körzetben élő házi segítségnyújtást igénybe vevők szükségleteinek kielégítésében.
- Szállítja a házi gondozót, bonyolítja a bevásárlásokat, egyéb beszerzéseket.
- Önálló feladatként végzi a tanyagondnok a lakosság egészére kiterjedően mindazon tevékenységeket, melyekhez nem szükséges szakgondozói képesítés. Pl: tüzelő felvágás, hó eltakarítás, apró háziállatok részére takarmány beszerzése, fűnyírás, egyéb a háztartásban előforduló szakértelmet nem igénylő kisebb javítási munkák.
- Részt vesz a körzetben élők étkeztetésének bonyolításában, az ebéd házhozszállításában
- Egészségügyi szolgáltatások elérésének segítése
- Tanyagondnok feladata a szociális információk szolgáltatása, hivatalos ügyek intézésének segítése, a területen élők közösségi rendezvényeinek szervezésében, bonyolításában való részvétel
- Lakosok szállítása

5.2 Ellátottak köre a tanyakörzetben lakók szükségletei, a településrész főbb jellemzői

Demográfiai mutatók (2017. december)

001-es körzet

Utca név	házak száma	lakások komfortfokozata			lakók száma
		összkomfort	félkomfort	k.nélküli	
Bacsalaposi	7	0	2	5	18
Ugari	11	4	4	3	25
Kis	7	1	3	3	15
Polyákhalmi	16	1	7	8	34
Szőlőskert	15	2	6	7	39
Álmosdomb	12	3	5	4	28
Diófa	11	0	8	3	42
Kör	28	3	15	10	67
Határ	1	0	0	1	1
Összesen:	108	14	50	44	269

Életkor szerinti megoszlás

0-18 év	18-62 év	62-év fölött
118	92fő	59 fő

Jövedelmi viszonyok

Az összes lakosból 92 fő aktív korú. Az aktív korúak közül 71 főnek van munkahelye, 21 fő munkanélküli.

Demográfiai mutatók

002 körzet

Utca név	házak száma	lakások komfortfokozata			lakók száma
		összkomfort	félkomfort	k.nélküli	
Iskola	40	13	19	3	79
Kondorosi	21	8	7	6	39
Páskumi	11	6	4	1	14
Szarvasi	18	5	12	1	32
TanyaII.ker.	45	17	13	21	60
Tanya III.ker.	13	1	7	4	19
Összesen:	148	50	62	36	243

Életkor szerinti megoszlás

0-18 év	18-62 év	62-év fölött
28	164	51

Jövedelmi viszonyok

Az összes lakosból 164 fő aktív korú. Az aktív korúak közül 122 főnek van munkahelye, 42 fő munkanélküli.

Mindkét tanyagondnoki körzetben jelentős hányadot képviselnek az egyedül élő idős személyek. Jellemző a lakosság összetételére továbbá, hogy nagy számban települnek ide sokgyermekes, halmozott szociális hátránnyal küzdő családok, az általuk elérhetőbb olcsó ingatlanárak miatt.

Az itt élők jövedelmi viszonyaira általánosan jellemző, hogy alacsony – mezőgazdasági munkából származó-, nyugdíjakból, illetve transzfer jövedelmekből élnek.

A jövedelmi viszonyok illetve a várostól való távolság jelentősen behatárolják az itt élők részére a szolgáltatások igénybevételének lehetőségét, a fogyasztás szabadságát, mivel a településrészen kevés szolgáltató van jelen.

A településrészen a tömegközlekedési eszközök közül az autóbusz van jelen, melynek járatai gyérek. Mind az idősök, mind az aktívkorú, gyermekeket nevelő családoknak nehézséget jelent a városba való bejutás. Van ugyan kerékpárút, azonban az idősök többsége már nem használ kerékpárt közlekedési eszközként. Az autóbuszok menetrendjéhez való alkalmazkodás megnehezíti akár az ügyintézés, akár a szolgáltatások igénybevételét.

Az orvosi rendelés hiánya miatt az egészségügyi alap és járóbeteg szakellátásért a városba kell utaznia az itt élőknek, mely szintén akadályokba ütközik a tömegközlekedési eszközök járatainak gyérsége miatt.

Ezen túlmenően az iskolás gyermekek számára a buszhoz való alkalmazkodás lehetetlenné teszi a különböző iskolán kívüli képzéseken való részvételt.

A településrészen lakók esélyegyenlőségének növelése érdekében, a tanyagondnoki szolgáltatás által az előzőekben említett hátrányok csökkenthetővé válnak, ami életminőség javulást is eredményez.

A tanyagondnoki szolgálat részt vesz a tanyákon élő fokozott veszélyhelyzetben lévő felkutatásában, szükség esetén a krízishelyzet azonnali kezelésében, a tüzelő berendezések és tüzelő házhozszállításában.

5.3 A feladat ellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A tanyagondnoki szolgáltatás intézményünk keretein belül látja el feladatát önálló szakmai egységként működve. E feladatkörünkben segítjük a külterületen és tanyán élők alapvető szükségleteinek kielégítését, a különböző szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása által, továbbá közreműködünk az egyéni és közösségi szintű szükségletek teljesítésében.

Tanyagondnoki szolgálatunk keretében nyújtott alapszolgáltatási feladatainkat, különösen az 1993.évi III.,Szociális tv., illetve annak végrehajtására kiadott rendeletek alapján szervezzük.

Ennek megfelelően a szolgálat **közreműködik** a körzetben élők **étkeztetésben**.

Az étkeztetésben való közreműködés magában foglalja a körzetben működő óvoda, illetve személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben ellátottak részére az intézménybe történő étel szállítást, valamint az étkeztetésben részesülő idősök részére az ebéd házhoz szállítást.

Közreműködik a tanyagondnok a körzetben élő **házi segítségnyújtást** igénybe vevők szükségleteinek kielégítésében. Szállítja a házi gondozót, bonyolítja a bevásárlásokat, egyéb beszerzéseket. Önálló feladatként végzi a tanyagondnok a lakosság egészére kiterjedően mindazon tevékenységeket, melyekhez nem szükséges szakgondozói képesítés. Pl: tüzelő felvágás, hó eltakarítás, apró háziállatok részére takarmány beszerzése, fűnyírás, egyéb a háztartásban előforduló szakértelmet nem igénylő kisebb javítási munkák.

5.3.1 Egészségügyi szolgáltatások elérésének segítése

A külterületen élő járó betegek, kismamák, csecsemők, kisgyermekek családorvoshoz, szakorvoshoz, szűrővizsgálatokra, gyógyszerértárba, szállítása. **Gyógyszerfelíratás, gyógyszerkiváltás, gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés.**

A szállítási feladatokat a területen élők mindenkori szükségleteinek megfelelően látja el tanyagondnok úgy, hogy alkalmazkodik az orvosok rendelési idejéhez, a betegek számára előírt időpontokhoz és a gyógyszerértárak nyitvatartási idejéhez.

A tanyagondnok a betegek szállításakor kompetenciáját nem lépheti át, a sürgősségi és szakápolói kíséretet igénylő betegszállítást nem helyettesítheti.

A tanyagondnokok a biztonságos ellátás érdekében rendelkeznek alapvető elsősegély nyújtási ismeretekkel.

Ezen túlmenően feladatkörébe tartozik a család, csecsemő és kisgyermek védelmet ellátó védőnők, valamint a családsegítő szolgálat munkatársainak szállítása.

5.3.2 Szociális információk szolgáltatása, hivatalos ügyek intézésének segítése, közösségi rendezvényekre történő szállítás

A tanyagondnok feladatkörébe tartozik, tájékoztatás, információk nyújtása a körzet lakosainak a házi- orvosi, szakorvosi rendelések időpontjáról, gyógyszerértárak nyitvatartási idejéről, önkormányzat ügyfélfogadási rendjéről, elérhető szolgáltatásokról, pénzübeli és természetbeni juttatásokról, azok igénybe vételének feltételeiről. Alapvető emberi szükségletek kielégítését lehetővé tevő akciókról. (élelmiszer, ruha, stb.)

Információk közvetítése a kulturális, sport, szórakoztató rendezvényekről, az azokra való eljutás megszervezése.

A tanyagondnok ügyintézési feladatai közé tartozik napi rendszerességgel a hivatali ügyek intézésében való segítségnyújtás, postai szolgáltatások elintézése. A szolgáltatást igénybe vevő megbízása alapján önállóan intézi a tanyagondnok a szolgáltatáskörébe tartozó ügyeket illetve elkíséri a szolgáltatást igénybe vevőt az adott hivatali helyre.

5.3.3 Gyermekek szállítása

A körzetben élő családok **óvodás és iskolás korú** gyermekeinek oktatási intézménybe való szállítása.

A tanyagondnok napi szállítási feladatai körében ellátja a körzetben működő óvodába a kisgyermek be és haza szállítását, az óvodai csoportok részéről felmerülő szállítási igények kielégítését (városi rendezvényekre, kirándulásokra, uszodába, stb. történő szállítás).

A körzetben élő, de a városi oktatási intézményekbe járó gyermekek be illetve haza szállítását.

Az oktatási intézményekbe való gyermek szállítás elsődlegesen azon igények kielégítését célozza, ahol a gyermekek a napirend, oktatási, szakköri foglalkozások időpontjai miatt a tömegközlekedési eszközt nem tudják igénybe venni.

Egyéb gyermekszállítás feladatkörben a csecsemőket és kisgyermeket nevelő szülők és gyermekeik kötelező státuszvizsgálatra, illetve szűrővizsgálatokra való szállítása.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretében a gyermekjóléti szolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése.

A tanyagondnok tagja a gyermekvédelmi gondoskodás jelzőrendszerének. Munkája során a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó problémákat jelzi a területileg illetékes családsegítő vagy gyermekjóléti szolgáltatást végző intézménynek.

5.3.4 Idősek szállítása

A külterületen idősek klubja működik 25 férőhellyel. Az ellátottak 1/3-a 80 év feletti idős személy. A klubtól távol lakó idős embereknek izületi betegségeik, az időskori kopások miatt nehézségekbe ütközik a mindennapi bejárás, ezért ritkábban látogatják a közösséget. A tanyagondnoki gépjármű az idős klubtagokat naponta beszállítja a klubba, lehetővé téve ezzel a közösség élményét, kapcsolataik fenntartását, ami által preventív hatás érhető el az időskori izolálódás tekintetében.

Ezen túlmenően lehetővé tesszük, hogy az idős ember a tanyagondnok segítségével autonóm módon maga végezze bevásárlásait, szabadon választhasson a fogyasztási cikkek széles palettájáról.

A pénzkezelés vonatkozásában a tanyagondnok a bevásárlás, gyógyszerbeszerzés, postai csekkek befizetése kapcsán átvételi elismervény fejében vesz át készpénzt a szociális alapszolgáltatást igénybevevőtől és az elszámolásnál aláírásával igazolja az elszámolás megtörténtét.

- **Megkeresés keretében** tanyagondnokok a szociális problémák által érintett vagy veszélyeztetett személyeket közvetlen vagy közvetett módon próbálják elérni, vagy felkutatni annak érdekében, hogy a jogosult a releváns szolgáltatásokhoz hozzá tudjon jutni.
- **Szállító szolgáltatással** segíti a tanyagondnok a különböző javak, szolgáltatások igénylőkhöz való eljutását, illetve a tanyákon élők eljutását különböző célpontokra.
- **Közösségi fejlesztés keretében** a tanyagondnok az illetékességi területén integrációs szemléletű, bátorító, ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenységet végez, ami által a különböző célcsoportok speciális igényei felszínre kerülnek. Szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködéseket valósít meg.

5.4 A szolgálat személyi feltételei

Mindkét tanyagondnoki körzetben egy-egy fő szakképzett tanyagondnok végzi a munkát. A feladatokat alapvetően a hét öt napján 40 órás munkarendben látják el a tanyagondnokok. Szükség esetén a munkarend rugalmasan illeszkedik a lakosság igényeihez. A tanyagondnokok helyettesítését az intézményvezető által megbízott személy végzi.

A tanyagondnokok önálló tevékenységét közvetlenül a szociális szervező irányítja. A munkáltatói jogkört a Térségi Szociális Gondozási Központ intézményvezetője gyakorolja.

munkakör	létszám
tanyagondnok	körzetenként 1-1 fő

5.5 A szolgáltatás fejlődését elősegítő célkitűzések

Több pályázaton sikerrel vettünk részt, melyek által a tanyagondnoki szolgálat fejlesztését, tárgyi eszközeinek modernizálását tudtuk végrehajtani. Tanyagondnokainknak minden eszköz és gép rendelkezésére áll, amivel a lakosság életvitelét segíthetik.

A 001-es körzetben szintén pályázati pénzből a nagyon elhasználódott tanyagondnoki gépkocsit is sikerült egy újra lecserélnünk 2015. évben.

Szükséges lenne a 002-es körzet gépkocsiját is lecserélni, amelyhez pályázati forrásra várunk.

5.5.1 A program megvalósításának várható eredménye

A tanyákon élőknek, főleg az idősebb korosztálynak az ellátás eredményeképpen megváltozik az életminősége, távol a mozgástere, lehetőségük adódik a közösségi életre. Elkerülhetővé válik az elmagányosodás, nő a biztonságérzet. Elkerülhető a külterületen élők leszakadása a városi lakosoktól. Nő a társadalmi életben való részvétel lehetősége. A tanyagondnoki szolgáltatást mindenki igénybe veheti, aki a tanyagondnoki körzetben lakik. Segíti a hátrányos helyzetű családok életvitelét, hiszen a segítő kapcsolatban megvalósuló közvetlen interakciók révén az információk átadása folyamatos. A szolgáltatások elérése a közlekedési nehézségek miatt nem ütközik akadályokba.

Az ellátó-rendszer tagjaként a tanyagondnoki szolgáltatás a térségben élőket segíti önálló életvitelükben, az egészségügyi ellátásokhoz, az oktatáshoz, közösségi programokhoz való eljutásban, növelve ezzel a társadalmi részvételüket. Az aktív korúak vonatkozásában növeli az esélyt a munkaerőpiacon való eredményes részvételben. Az idős személyek lakókörnyezetben történő ellátásával elkerülhető, vagy kitolható a bentlakásos intézményekbe kerülés időpontja.

A szakmai programot Gyomaendrőd Csárdaszállás Hunya Települési Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a _____ számú határozatával _____ napján jóváhagyta.